

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 10 JANUARI 1904.

N^O 15

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: A. G. J. Svedelius. — Interiör från norska ministerhotellet i Stockholm. — Från musikvärlden. — "Dagboksanteckningar" af Signe Lagerlöw. — En hedersgåfva. — Brokigt utomlandsnytt. — Bilder från Chicago, svensk-amerikanarnes främsta stad. — Den populärvetenskapliga vinterkursen i Stockholm. — Veckans porträttgalleri. — Ny norsk kyrkobyggnad. — De senaste deportationerna.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

Foto. L. Larsson, Stockholm.

Klubb: Kem. A.-B. dengt Sjöförsparre Stålm—Udg

AXEL GABRIEL JOHAN SVEDELIUS.
LANDSHÖFDING UTI ÖREBRO LÄN.

A. G. J. SVEDELIUS.

Bland Sveriges alla landshöfdingar torde, hvad praktisk duglighet beträffar, landshöfdingen i Örebro län, Axel Gabriel Johan Svedelius, intaga ett af de allra främsta rummen

Svedelius' landshöfdingeutnämning kom som en fullständig öfverraskning för allmänheten. Efter P. A. Bergströms död voro, såsom alltid före tillsättandet af högre statsämbeten, många rykten i omlopp, beträffande hvilken som skulle intaga den lediga platsen i Örebro residens, men Svedelius' namn var då icke framme. Ingen, utom höga vederbörande, tänkte på, att f. d. majoren vid väg- och vattenbyggnadskåren, ledamoten af Första kammaren, disponenten för de stora Uddeholmsverken Svedelius vore en man, som med all heder måste kunna bekläda en landshöfdingepest.

En stor belåtenhet yppade sig emellertid i länet omedelbart efter utnämningen, som skedde den 28 sept. 1893. Det framhölls, att landshöfding Bergströms efterträdare var en i praktiska värf synnerligen förfaren man, hvilken dessutom kände till länet, sedan den tid han som egendomsägare varit bosatt på Österrasta i Ervalla. Svedelius hade äfven i icke mindre än fyra års tid som arbetschef ledt Tysslinge sjösänkning. Han hade många bekanta i länet och var känd för sitt vänsälla väsen. Och denna belåtenhet har allt sedan dess hållit i sig och än mera ökat.

Ätten Svedelius härstammar från Dalarne, där äldste kände stamfadern Nils Andersson lefde under förra hälften af 1500-talet och var boende i Leksands socken. En hans sonson, Daniel Dalecarlius, var kapellan i Rättvik, på hvars prästgård han uppodlade en trakt kallad Sveden. Hans svärsöner antogo efter denna uppodling släktnamnet Svedelius.

Axel Gabriel Johan Svedelius föddes i Norrköping den 14 okt. 1836. Fadern, Per Svedelius, var

klädesfabrikör. Han genomgick 1857-60 Mariebergs högre artilleriläroverk, blef 1861 löjtnant och 1871 kapten vid väg och vattenbyggnadskåren samt erhöll 1892 majors afsked. Svedelius var under denna tid mycket verksam med järnvägs- och kanalbyggnader, sjösänkningar, väganläggningar, o. s. v.

Men under åren 1881-93 verkade han äfven som affärsdisponent för Uddeholmsverken, och i trots af mindre gynsamma konjunkture lyckades han likväl upparbeta rörelsen vid dessa betydande bruks- och landtegendomar. Uddeholmsverken äro, som bekant, belägna i östra Värmland och omgränsande delar af Dalarne och tillhöra Uddeholms aktiebolag, hvars stiftare kan sägas vara B. G. Geijer. Säteriet Uddeholm bildades emellertid redan 1668, och den första stångjärnshammaren byggdes då. Skogsarealen uppgår nu till öfver 170,000 har, egendomarne omfatta omkring 50 mantal och äro med verk och inrättningar taxerade till öfver 10 millioner kronor.

Svedelius införde under sin disponenttid härstädes trämassefabrikation, ombildade och utvecklade manufaktureringen enligt mera praktiska grundsatser och ökade egendomskomplexen. Dem af våra läsare, som intressera sig för den svenska järnhandteringens och bruksrörelsens historia, hänvisa vi till det af d:r Joh. Ax. Almquist 1899 utgifna storartade arbetet »Uddeholmsverken», hvars utarbetande beslöts af Uddeholms aktiebolag vid bolagsstämma den 4 aug. 1896 till minne af bolagets 150 åriga tillvaro.

Svedelius har äfven deltagit i det politiska lifvet som ledamot af Första kammaren, dit han 1888 invaldes som ombud för Värmlands och 1895 som representant för Örebro län. Han har varit ledamot af stats-, lag-, bevillnings-, särskilda och tillfälliga utskott. Och hans framstående begåfning har alltid gjort sig gällande, liksom han håller aldrig sparat på sin arbetskraft.

INTERIÖR FRÅN NORSKA MINISTERHOTELLET I STOCKHOLM: Excellensen Sigurd Ibsen och Statsrådinnan Bergliot Ibsen f. Björnson. Efter fotografi af HVAR 8 DAGS Stockholmsfotograf.

HVAR 8 DAGS.

NORSKE STATSMINISTERN, EXCELLENSEN IBSEN OCH STATSRÅDINNAN IBSEN, FÖDD BJÖRNSSON.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm—Gbg

Att år 1904 skall, i ännu högre grad än hvad på den senaste tiden varit fallet, medföra ett närmande mellan Sverige och Norge, är en förhoppning, som nog litet hvar hyser. Och finnes det blott på ömse sidor om Kölen en god vilja, så behöfver man förvisso icke misströsta om ett godt resultat.

Underhandlingarne i konsulatfrågan gå allt fortfarande, enligt hvad man från säkert håll har sig bekant, sin gilla gång, och det är ju — man kan för öfrigt hysa hvilka tankar man vill i den s. k. norska frågan — mycket glädjande, att helt fridsamma underhandlingar kunna äga rum.

Nuvarande norske statsministern i Stockholm, excellensen Sigurd Ibsen, har, som bekant, stor förtjänst om, att denna hvilotid i schismen mellan de båda brödrafolken inträdt — en tid som, må man hoppas, skall följas af en bestående vänskapstid. Sigurd Ibsen har under fjolårets upprörda politiska förhållanden i Norge visat sig vara »karl för sin hatt», och från svensk sida har man nog med glädje sett, att han drog in som statsminister i norska ministerhotellet i Stockholm.

Vid slutet af förra året, när Nobelprisen utdelades, ådrog sig excellensen Ibsen äfven uppmärksamhet i egenskap af Björnstjerne Björnsons, Nobelpristagaren i litteratur, måg. Hr Ibsen är nämligen gift med dennes dotter Bergliot, en synnerligen begåfvad ung dam, som under vistelse i Paris utbildade sin vackra röst. Hon har äfven för en del år sedan några gånger låtit höra sig på konserter.

*

Statsministern och statsrådinnan Ibsen ha varit nog välvilliga att på vår begäran låta HVAR 8 DAGS fotograf fånga deras bilder i ett af de präktiga rummen i norska ministerhotellet vid Blasieholmen. Dessa bilder äro ju af både politiskt och enskildt intresse. Det behöfver knappast sägas, att den vackra statsrådinnan intager en af de förnämsta platserna i hufvudstadens högsta societet.

FRÅN MUSIKVÄRLDEN.

HVAR 8 DAGS.

MÄRTHA PETRINI,

Kliché: Bengt Silfversparre

den vid kontinentens operascener engagerade svenska sängerskan, konserterar f. n. i Stockholm.

DAGBOKSANTECKNINGAR.

För HVAR 8 DAG af *Signe Lagerlöw*.

Den 23:dje juni.

Midsommarsoll! Hvad den lysar skarpt i trötta ögon! Jag skulle vilja hänga mörkrödt för fönstren och stänga solljuset ute!

Min älskade älskar blått. Hennes dräkt skulle blifva violett af den färgade ljusfloden.

Har hon blått i dag? Skall hon sjunga i trappan i dag? — Känner hon då ej att jag behöfver tystnad? Går intet ut från mig henne till mötes, som smyger sig intill henne och snyftar? Skall hon inte förnimma mig långt ute på gatan? — Hvad är då själ? Skall hon sjunga i dag?

Laila! Jag ville tala om för dig, hvad smärtan är hos en man, hvad vanmakten är hos en man! Men du är kvinna. Du skall le det bort, du skall kyssa det tyst — ty du är kvinna. Af solstrålar är ditt hår, af blomkalkar omhöljet kring din själ, som månsken i rägnis dina ögons dunkla flammor. Du är gjord att älska. En man är född att lida. Jag kan icke tala vid dig om sorger som äro tunga.

Hvarför sjunger du i trappan? Längtar du mot mig innan du kommer? — Sen du kommit är din längtan åter på färd mot nya mål. Hvar äro då dina tankar? Hvarpå tänker du när du snor dig ihop i mitt knä och trött lägger hufvudet mot min skuldra? Dina blickar bli så underligt fjärran och stela. — Ängrar du att du är min? Gifves något därute, som skrämmer dig — ögon i tusental, hat och köld? Eller tänker du på ljuslockiga små och en vagga att luta dig öfver? Har den vekaste och renaste af känslor vaknat hos dig?

Vänne jag kunde veta, hvad som rör sig därinne bakom gyllenlockarne, då inte jag tyckes existera för dig!

Innan du kom in i mitt lif föreföll allt så meningslöst. Mitt arbete uttröttade mig, och mitt arbetes skörd delades af ingen, som jag med glädje arbetade för. Lifvets orgier tvungo mig till själföfakt. Mig tycktes, som om jag kommit långt in i nattskogsdjupen. Aldrig hvila, aldrig ro, aldrig förstaelse! Jag var som fången i snärjande nät, som drogo sig allt hårdare omkring mig. Och rundt om kring skrattda tystnaden och skadeglädjen. Det var ett lif utan ande, utan förståelse.

Men du, förstår du mig då? Att du älskar mig, det vet jag, ty till mig bar du rikligt af din kärleks guld, fastän här icke finnes glädjen för unga kvinnor, som begära solen i lifvet, utan att därför vilja märkas af solens eld. — — —

I går afton spelade du Beethoven för mig. Jag undrar om du visste, att jag önskat, att du, då du första gången spelade för mig, skulle välja något af hans stycken? En gång, när jag bad dig spela, sade du mig, att du ej vågade, emedan du ej var så musikalisk som jag. Menade du det? Åtminstone förefaller det mig nu, sedan jag hört hur fint du uppfattar honom, och hur varsamt du behandlar tonerna, som en innehållslös ursäkt.

Hvarför har du ej spelat förr? Är du så säker nu på att intet, som du gör, kan ändra mina känslor för dig, eftersom du i går vågade, hvad du förr ansett omöjligt?

Utän ett ord slog du dig ned vid det gammaldags pianot. Och när skymningen kom likt ett sakta öfversmugnet täcke öfver en rosig barnakind, såg jag mot den ljusa tapeten dina händers mjuka rörelser och din rygginnes vackra böjning, som näst liknade en ung vidja, krökt af vind. Jag satt och slets emellan vördnaden för den store mästaren och lusten

att gå fram och taga dig i mina armar. Men hvad jag hade velat säga dig fanns i tonvägorna, som böljade ut i rummet.

Alltid när jag hör Beethoven spelas, tycker jag att den, som sitter vid pianot försöker att göra mig galen. — »Kom! Kom!» suga och draga tonerna, och ögonblicket därpå äro de färdiga att sträcka afvärande stela händer emot en.

Men med Laila fick jag en ny, säregen förnimmelse. Jag lärde känna styrkan och smidigheten i en kvinnonatur. — — —

Skall du sjunga i dag, Laila?

Jag vill inte sitta stilla och lyssna! Jag skall spela ett brusande forte som tvingar tankarne med sig. Ty i dag vill jag icke höra din stämma i trappan.

* * *

25:te juni.

De ha gått både han och hon. Hon vände om i föstugan för att, som hon sade, hämta sina handskar, men i själfva verket ville hon endast säga mig godnatt, som hon alltid brukar. Längre såg hon mig i ögonen med sin glimrande, underliga blick, och armarne smögo sig ängsligt kring min hals. Jag förstår henne ej alltid!

I trappan stannade Reinhold för att invänta oss. Hans tystnad föreföll mig som en slags protest. Det var något i luften, som gjorde mig upprörd. — — —

Hvarför tog Reinhold farväl utanför porten? Han hade ju samma väg som vi! Föregäfvos söker jag ett skäl för hans egendomliga, något snäfva beteende. Han, min bäste vän!

Var han förvånad öfver att hos mig träffa en kvinna, om hvilken jag icke gifvit honom något förtröende, hvilkens namn till och med var honom främmande? Har då vänskapen rätt till sådana kraf?

Men är Reinhold föröfrigt icke en af dessa nobla naturer, som aldrig försöka tränga sig in på de områden, till hvilka man ej själf ställt dem vägen fri? Det kan således ej vara detta!

Jag är icke nöjd i afton. Aningar pina mig, utan att jag kan säga hvad det är jag anar. — — — Så vacker Laila var i dag! Till och med Reinhold, som har ofantligt stora anskpråk i den vägen, kunde ej låta bli att betrakta henne.

Det är en blandning af lidande och fröjd att se en annan man betrakta den kvinna man älskar. Jag skulle blifva vansinnig, om någon annan faun det hos Laila, som jag har funnit, men å andra sidan skulle jag känna mig besviken, om hon förbisågs.

Men hvarför är jag nervös och orolig denna afton, som förlutit så angenämt? Är jag svartsjuk?

Jag vet ju att Reinhold såväl i utseende som sällskapston är mig öfverlägsen. Få kvinnor hafva sett honom utan att älska hans vackra hufvud och svärmiska ögon, hvilka ständigt skifta färg och uttryck. Dessutom har han något öfvertygande i sitt sätt gentemot kvinnorna, som framhäfver deras svaghet på det mästa tillbedjansvärda sätt.

Men hvarför spelade jag också för dem i stället för att — — —

Men jag är galen! Laila är min! Ännu känner jag värmen och själsnistan, som låg i hennes sista kyss.

Laila! Du skall inte gå, ty jag behöfver dig.

* * *

30:de juni.

Trädsilhouetter. Ljus himmel och blodröd solnedgång. Det är allt jag minnes af landskapet.

För hvarje ny plats blottar Laila en ny sida. Hon är receptibel för de mäst olikartade intryck och blir aldrig gammal genom enahanda iakttagelser.

Som hennes lilla sko dansade fram öfver mossan! Hon sprang i alla möjliga krok, för att det skulle vara lätt för mig att hålla henne jämna steg. Hon var glad utan att skratta, öm utan hängifvenhet.

Så stannade hon framför en bred skogsbäck. Som ej någon brygga syntes i närheten, föreslog jag, att vi skulle vända tillbaka. Hon svarade mig ej, utan stod tyst lutad öfver åkanten och såg ned i det svarta vattnet.

— Älskar du mig mera än lifvet? frågade hon plötsligt omotiveradt och vände sig om. Hennes ögon voro vidöppna, sorgsna och mörka. Jag blef förvånad. Hon brukade aldrig fråga mig om min kärlek. Hon tycktes vara så säker på den.

— Du är ju mitt lif, Laila. Huru skulle jag då kunna göra någon skillnad på lifvet och dig?

Hon såg åter ned i vattnet. Jag observerade, att hon rynkade ögonbrynen. då jag talat. Jag tog hennes hand. Hon gjorde intet motstånd, men hennes fingrar lågo viljelösa.

— Jag ville öfver än här! sade hon trumpet.

Hennes önskan föreföll mig endast som ett slags utbrott af ett tillfälligt misshumör, ty på andra sidan än kunde man mellan träden skymta stora ängar och gården. Jag gick därefter tillbaka, viss om att hon skulle komma efter.

Gjorde jag orätt i att nonchalera hennes önskan? Är det icke synd att tvinga en kvinna att gråta?

Huru som häst återfann jag henne sittande på en trädrot med hufvudet i händerna. Hon hade gråtit mycket, det såg jag på ögonen. Jag föll på knä inför henne och lade mitt hufvud mot hennes bröst, i det jag bad henne förlåta mig. Då kysste hon mig häftigt och tryckte mitt hufvud hårdt intill sig liksom hon varit rädd att vidare möta min blick. Och på hemvägen gick hon nära slutet intill mig som om hon fruktat att något åter skulle skilja oss åt.

Jag tror, att jag icke förstår kvinnan!

Gifve att jag åtminstone icke i mitt oförstånd sårade den människa, som blifvit mig kärast bland alla!

— — — — —
Hvarför berättade inte Reinhold i förmiddags att han mött Laila. Hon sade mig i afton att de gått och resonnerat nära en half timma i parken i morgse.

Kval! Alltid kval vid tanken på det okända!

* * *

10:de juli.

Lampan är tänd, gardinen uppdragen, fönsterna öppna. Därute gapar natten svart. En och annan vind blåser in och lyfter papperen från bordet. De flaxa som hvita dufvingar.

Blås du gärna vind och blif till storm om du vill! Rif i mitt hår, skaka det, slit det af mig! Sopa bort! Tag med dig hela huset på dina starka vingar och slunga det ut i rymden att skingras som stoft!

Arma, brinnande hufvud! Sjuka, tröttande tankar! Gifves då aldrig fred på jorden?

Som denna afton förändrat mig! Hur glad gick jag ej hem från mitt arbete. Och i förbifarten tog jag med mig några narcisser åt Laila.

Hvarför hade hon kommit en timma tidigare i dag? Och hvarför var han här just i dag?

Tro de mig vara blind?

Jag såg nog, Laila, hur du böjde dig fram mot honom, då jag öppnade dörren, och hur hans ögon hängde fast vid dig med denna sällsamma, magnetiska blick, som kan vara så vacker hos honom. Nu hatar jag den! Hatar! Hatar! Och då jag gick fram mot dig, log du fortfarande med uppmärksamheten riktad på hvad ni samtalat om och sade:

Din vän vill måla mig för min bruna locks skull!

Denna lock, som kastanjebrun, nästan som mörkt guld trasslar sig fram ur den ljusa hårfloden, hur mången gång har jag ej virat den kring mitt finger och kysst den! Hur ofta ha vi ej skämtat öfver den och kallat den vårt gemensamma bomärke!

Och nu har den väckt en önskan hos en annan människa!

EN HEDERSGÅFVA: Allmänna Telefonbolagets i Stockholm direktör och öfveringenjör, hr Henrik Cedergren, som den 31 dec. fyllde 50 år, var då föremål för mycken hyllning. Bland annat öfverlämnades till honom af tjänstemännen vid Allmänna bolaget och Bellbolaget — där hr C. äfven är direktör — ett album på en sockel af drifvet silfver, innehållande porträtt af styrelseledamöter, samtliga vid bolagen anställda tjänstemän samt vyer från anläggningarne i Stockholm, Moskwa och Warschau.

Efter fotograf.

HEDERSGÅFVA TILL DIREKTÖR HENRIK CEDERGREN på 50-årsdagen.

KU-111: Bengt Silfverparre.

Åh, eländiga lif, som alltid skall delas, smulas sönder och förfuskas!

Jag har varit som vansinnig hela aftonen; dränkt mig i toner, hvilka trots sin skärande vildhet icke förmått motsvara raseriet inom mig. Under tiden ha kanske deras ögon obehindradt talat sitt tysta språk, kanske ha deras händer mötts, kanske ha de böjt sig emot hvarandra och — — —

Nej, nej, nej! Jag tror jag blir vanvettig! — — —

De talade ej mycket, sedan jag kommit. Rådde mellan dem redan denna inre förståelse, som ej behöfver ord?

Hvad tänkte de då om mig!

En gång gick Reinhold upp och ned på golfvet, som om han vantrifts. Jag såg från sidan mellan hvarje slag, hur han höll hufvudet nedlutadt.

Denna kraftiga, välformade nacke! Detta tunga hufvud, denna ståtliga gestalt. Hvad jag hatade honom i hans manliga skönhet! Ty bredvid honom såg jag min egen spensliga, nästan gossaktigt hållningslösa figur, mitt smala hufvud med det tunna håret, ofvan en nästan oformligt höghvåld panna.

Hvilken naturens inkonsekvens att fulheten är skönhetens mest varmhjärtade dyrkare! Hvilket lidande att ständigt söka skapa skönhet omkring sig och själf verka som något bizarrt i det skapade! Lif, hvad du marterar dem, som åtrå dig! Men hur du än kastar om dig din röda kappa, kommer likväl avigsidan utåt till sist!

Har du då gått? Aldrig kommer jag att fråga dig. Förr bete jag tungan af mig än jag gjorde dig denna förödmjukelse!

Hurudant var det sista ögonblicket jag såg dig! — Ah, jag minns! Du stod med hufvudet tillbakalutadt och såg upp mot himlen. Du sade mig, att du räknade stjärnorna för att kunna drömma en lycklig dröm. Dina läppar sågo ut som tvänne fuktiga blodstrimmor och på djupet af din blick låg hemligheten af en ny saga.

Jag rörde dig ej, och du — du log, nickade och gick.

* * *
18:de juli.

Det är slut! Mitt lufs fagraste dröm har lyft vingarna till flykt. Aldrig mer skall lyckofågeln sitta på fönsterkarmen och gunga sin färgrika skrud i solguldets och se på mig med ögon som om han evigt längtade närmre in mot mig! Svunnen är han i väg, hvars bana alltid skall blifva mig en hemlighet.

Hvarken i dag eller i morgon eller någon annan dag skall du nu sjunga i trappan. Men nu ville jag stänga fönsterna till, så att gatularmet ej trängde hit in, och sedan skulle jag sätta mig i rummets tystaste vrå för att lyssna efter dina steg, ackompanjerade af din ljusa, kvittrande röst.

Lyckan är otacksam, men när olyckan kommer en gång gör den allt för att hela och försona.

Jag har haft lyckans fågel i handen, men den ville ej stanna. Hvarför? Aldrig sadlade jag väl vingen, aldrig stängde jag väl den bakom afskyvärda galler! Men lifvet lär en, att man måste göra sig till herre öfver det man önskar äga. Lifvet är brutalt och misstänker därför den, som tar i det med varsamma händer.

Nej, nu vaknar raseriet återigen inom mig!

Jag ser på mitt rum. Allt sig likt! Ting, som jag samlat under årtal, som jag mött hvarje morgon, då jag vaknat, hvarje dag, då jag trädte inom dörren, stå stillsamma och plikttrogna på den plats jag ställt dem. Åh, om de ville rusa ned från sina hyllor och piedestaler och slå sig i stycken! Om de ville vara en del af mig själf, så att jag slapp att rasa ensam

och söndersargad, ensam och förhånad af lugnet ikring mig!

Hvarje ljud, hvarje knäpp är en sekunds tröst, som ögonblickligen slår om i stegrad förtviflan.

Hvad lyssnar jag efter? Hon har ju gått, gått som en främmande kvinna, efter hvilken namn man ej frågar. Hon är icke värd min saknad, min sorg!

Menar jag det därför att hon har gått?

Stod hon likväl icke en gång vid min sida som min goda genius? Drog hon mig ej från pölarna, då jag höll på att drunkna? Led hon sig ej blek af ångest efter den dag hon blifvit min? Gör en sådan kvinna detta?

Jag däre, som ej satte lyckans fågel i bur!

Laila, Laila! Min själ sträcker händerna mot dig under det den gråter längtans och saknadens förtviflade gråt. Jag är svag, men äfven svagheten har sin styrka, och för dig ensam ville jag vara stark i min svaghet.

* * *

Natten till den 25 juli.

Ännu surra ångmaskinens dofva stamp och vågornas entoniga slaskande i mitt hufvud. Annu hänger saltlukten kvar i mitt hår och gör minnet därutifrån bitter som synen.

Såg du, att himlen och hafvet sågo ut som hjärteblod? Likt heta bloddroppar dröpo solstrålarna ned mot vågorna och färgade dem röda, så att de slutligen liknade vältrande vinströmmar. Och när himmels barn förblödt och bleknat drogo sig mörkröda strimmor som pilar mot horisonten, där zenith blåhvit och stelnad som ett lik. Allt mera dödt och kallt blef sceneriet. — Hjärteblod, gjutet i smärta, kommer aldrig mer pulsarna att slå.

Bitterhet! Det är allt hvad jag numera mäktar känna.

Som mot mig en gång i en tid, som nu förefaller mig oändligt fjärran, lutade du dig i dag intill honom, under det dina blickar sögo landskapet, som låg omkring. Jag vet, hvad han borde känna, när du sedan lyfte dina glimrande, slumrande mät, tade ögon mot hans och svepte honom in i allt det intensiva, som du själf just då bar inom dig.

Visste jag om alla dessa dina särdrag intet! Jag skulle då åtminstone kunna se er utan att erfara denna orättvisa, som alltid träffar människornas barn! Men nu ser jag i stället för att se det vackra i eder kärlek, endast ett gammalt nöit skådespel, hvars fortsättning och slut man är beröfvad nöjet att ej veta.

Nyss har jag plockat ihop alla de små ting, som du under tidernas lopp glömt hos mig och aldrig kommit ihåg att taga med dig. Det kändes som att röra vid en död människas kvarlätenkap. Endast ett blått band, som du knutit om ditt hår, då du en gång öfverraskade mig med att komma hit, klädd som en liten flicka i kjolar, som knappast gingo till kängerna, kunde jag ej så snart lägga ned i minnets kista. Du var så säreget vek den dagen! Och jag tyckte, att jag med dina kyssar fick den första vaknande lifslängtan från en ung kvinns själ. Det kom en tår på det bandet, innan det gömdes för alltid. Kanske skall ett främmande öga se den blekta fläcken utan att förstå, att det var ett tack för dyrköpt lycka.

Men det gifves många minnesmärken i lifvet, som gå de tusendes ögon obemärkta förbi. Kanske äro de ristade af dem, som varit främlingar på jorden, men som under sin pilgrimsfärd stannat och med trött längtan stått stödda mot stafven, till dess den borrar sig djupt ned i den hvita sanden och brutits af.

Efter porträtt.

I. AMIRAL ALEXEJEW.
Tsarens ställföreträdare i Östasien.

Med anledning af teaterbranden i Chicago ha vi en hel serie bilder från staden å sidorna 240—244, hvar till vi hänvisa.

I.

I sammanhang med den öfverhängande "Östasiatiska frågan" meddela vi ett porträtt af Rysslands ståthållare i Port Arthur och tsarens ställföreträdare i Östasien, *amiral Alexejew*. Af alla tecken att döma kan kriget vara utbrutet när dessa rader nå våra läsare, men måhända skall i sista ögonblicket en fredlig lösning kunna framkomma, nu liksom mången gång förr vid liknande kritiska tillfällen.

II.

Vi kunna icke neka oss nöjet återgifva vidstående täcka porträtt af den lilla 10-åriga *Nellie Peary*, dotter till den bekante arktiske forskaren, amerikanaren Peary. Flickan är född i polarregionen under den senaste resan, och skall hon nu snart jämte sina föräldrar ånyo draga ut på en vågsam färd bland is och mörker.

Efter porträtt.

Kliché: *Benigt Nilförsparre*.

II. NELLIE PEARY,
den bekante polarforskarens dotter.

III.

Vi återgäfvon nyligen ett par bilder från den stora automobilutställningen i Paris, och visade då det nya "*Renard'ska automobiltaget*". Detta nya kommunikationsmedel är afsedt för landsvägstrafik och består af en maskin- och styr-vagn samt ett antal passagerarevagnar. Från "maskinvagnen" utgår till hvarje vagn kraft till dennas framdrifvande.

Häromdagen provvades tåget i Paris, därvid en mycket stor folkmängd åsåg profakningen. Färden ställdes till Elysépalatset där presidenten med största intresse tog del af nyheten. Tåget rörde sig med lätthet i de starkt trafikerade gatorna och väckte ett ofantligt uppseende och intresse.

HVARJE DAG.

Efter fotograf.

III. FÖRSTA FÄRDEN MED RENARDS NYA AUTOMOBILTÅG I PARIS.

Kliché: *Ken. A.-B. Benigt Nilförsparre Stilm—Öbg.*

BILDER FRÅN CHICAGO, SVENSK-AMERIKANARNES FRÄMSTA STAD. MED ANLEDNING AF DEN FASANSFULLA ELDSOLYCKAN.

Den ohyggliga tilldragelse, som på förra årets näst sista dag hemsökte Chicago, och därvid under en teatereldsvåda många hundrade personer förolyckades, har djupt uppskakat världen. För oss i Sverige har Chicago en alldeles särskild betydelse, då ett ofantligt stort antal svenskar där äro bosatte — utom Stockholm finnes ingen stad med större svensk folkmängd. Också är vårt deltagande nu i dess sorg varmt och uppriktigt.

HVAR 8 DAG är förvissad om att bilder från Chicago skola vara af största intresse, de skola göra oss något närmare förrogna med dess yttre; dessutom har den bekante Svensk-Amerika-forskaren, doktor Carl Sundbeck skrivit en orienterande text,

År 1812 på hösten inträffade i Washington, som 22 år förut blifvit Förenta Staternas hufvudstad, en underrättelse om, att på försommaren samma år besättningen i Fort Dearborn på Michigansjöns sydvästra strand blifvit massakrerad af indianerna. Fort Dearborn låg, där Chicago nu ligger, och underrättelsen därför och till Washington hade behöft 3 månaders tid att hinna fram. — Det är endast 91 år sedan!

Snart fanns det emellertid åter soldater, flintlåsgevär och blockhus i Fort Dearborn. I lugn och ro försvunno åren därefter, och 1837 presenterar sig platsen såsom »inkorporerad» och har 4,000 invånare. — Ännu ligga Illinois prärier dock tysta och öde däromkring, i norr och nordväst susa Wisconsins och Minnesotas skogar. Buf-

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

FRÅN CHICAGO: Lincoln-monumentet i Lincoln Park.

feln och grizzliebörnen äro inga sällsynta jakttroféer för farmare, soldater och trappers där i trakten. Den Cooperska perioden närmar sig emellertid sitt slut. På 1840 och 1850-talen bli utvandrartågen allt flera, de af oxar dragna och med lärt öfverspända vagnarna komma i allt tätare rader, och på sjön anlända från Buffalo allt flera seglare medförande nybyggare. Där synas nu också de första ångbåtarna, paddlande med sina hjul. Det är den nya tidens pionier.

Men först med den första järnvägen kommer på allvar den nya tiden. Som genom ett trollslag stiger då befolkningen i staden, som nu bär namnet Chicago, till öfver 100,000. År 1870 är detta antal tredubbladt! Då är det som den i Chicagos historia så märkvärdiga

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergparre Skilm.—Gbg.

FRÅN CHICAGO: Linné-monumentet i Lincoln Park.

FRÅN CHICAGO: Michigan Avenue, intill hvilken Iroquois-teatern var belägen. Pilen pekar in mot en liten gatudel, vars inre ända förde till teaterns ingång. Den närmaste, stora byggnaden är en del af »Auditorium», en kolossal teater-, konsert- och restaurantbyggnad.

Källa: Kon. A.-B. Bengt Silfverstens, Skåne—Gbg

FRÅN CHICAGO: NÅGRA FÖRNÄMA GATOR.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Stilm-Öbg.

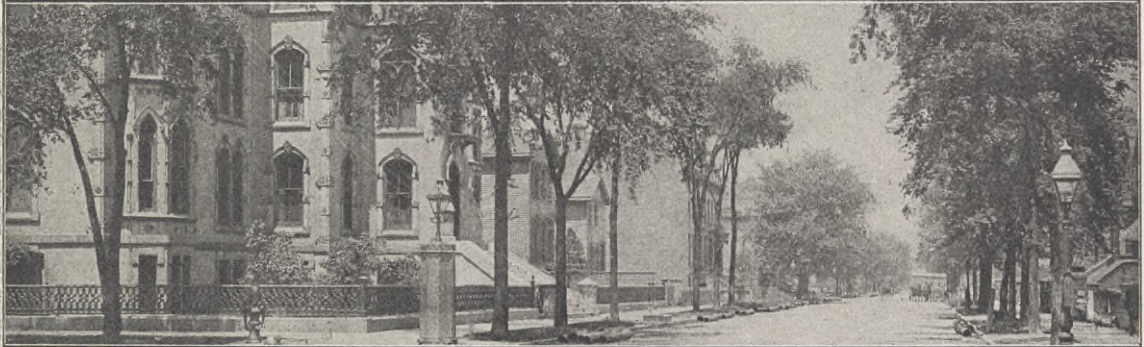
Öfverst: STATE STREET. I fonden till höger synes en af Chicagos största »skyskrapare», Masonic Temple.
 Nederst: WASHINGTON STREET. Den stora byggnaden i förgrunden är Rådhuset.

FRÅN CHICAGO: NÅGRA FÖRNÄMA GATOR.

Öfverst: LAKE AVENUE. Mellerst: OAKWOOD BOULEVARD. Nederst: GRAND BOULEVARD.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Skålv-Ögg

FRÅN CHICAGO: NÅGRA FÖRNÄMA GATOR.

Kischo, hem A.-B. Hengt Silfversparre Stockholm—1909

Öfverst: MICHIGAN AVENUE, intill hvilken Iroquois-teatern var belägen. Mellerst: WABASH AVENUE, parallell med Michigan avenue. Iroquois-teatern låg emellan dessa bägge gator.

Nederst: RANDOLPH STREET.

Nederst: DEARBORN STREET.

kon sparkar omkull sin fotogénlampa, som står på ladugårdsgolfvet. Halmen, huset, kvarteret, staden, t. o. m. gatorna: allt brinner! Från den 8 till den

10 oktober förtäras 17,000 hus och en förmögenhet af 200 millioner dollar går förlorad i lågorna.

Knappt är det gjordt, så är uppbyggandet i gång!

År 1880 har staden 503,185 invånare, 1890 1,099,850 och 1900 1,698,575. Amerikas och världens väldigaste järnvägsknut är Chicago vorden. Staden antager fantastiska proportioner. Dess plan omfattar nu 8 hela townships, hvardera 36 engelska kvadratmil. Med andra ord denna sällsamma stad sträcker ut öfver ungefär 8 svenska kvadratmil, i norr och söder ungefär som från Göteborg till Alingsås, i öster och väster hälften så långt. Ej underligt då, om man inom denna stad, hvars tyvidd torde vara större än någon annan stads i världen, stundom påträffar stora trakter, som ännu mera likna potatisland och afrojd skogsmark än gator och torg: spekulanter »halla» jorden i väntan på att den skall stiga.

För att förmedla trafiken inom denna stad kräfves helt naturligt ett oerhördt spårvagns- och järnvägsnät. Det är icke lönt att beställa en drokka för att från södra ändan göra en visit i den norra. Med svindlande hastighet (antalet ihjälkörda sätter rekord!) måste det gå på »the elevated», — den på järnstolpar löpande banan.

Chicago »Business Part» är »skyskrapornas» stad. All affärsverksamhet koncentrerar sig till detta city, som ej är större än Norrmalm i Stockholm. Utanför denna del finnes icke en enda skyskrapa, utan staden består af bostadskvarter för det mesta små — mycket små — trähus, hvardera afsedt för endast en familj. Här och där mest vid floden ligga de större fabrikerna, Deering, Me Cormick, Pullman (något söder ut) Illinois Steel Comp, Grand Locomotive works, hvardera sysselsättande från 3 till 10,000 man. Vidare de oerhörda slakterierna Armour och Swift, hvarest dagligen 2 å 3,000 järnvägsplaster boskap slaktas, — omkring 500 nötkreatur och dub-

belt så många svin i hvarje timma! Ännu märkvärdigare är måhända dock spannmålshandelns omfattning med dess omsättning på börsen upp till 250 millioner bushels om året!

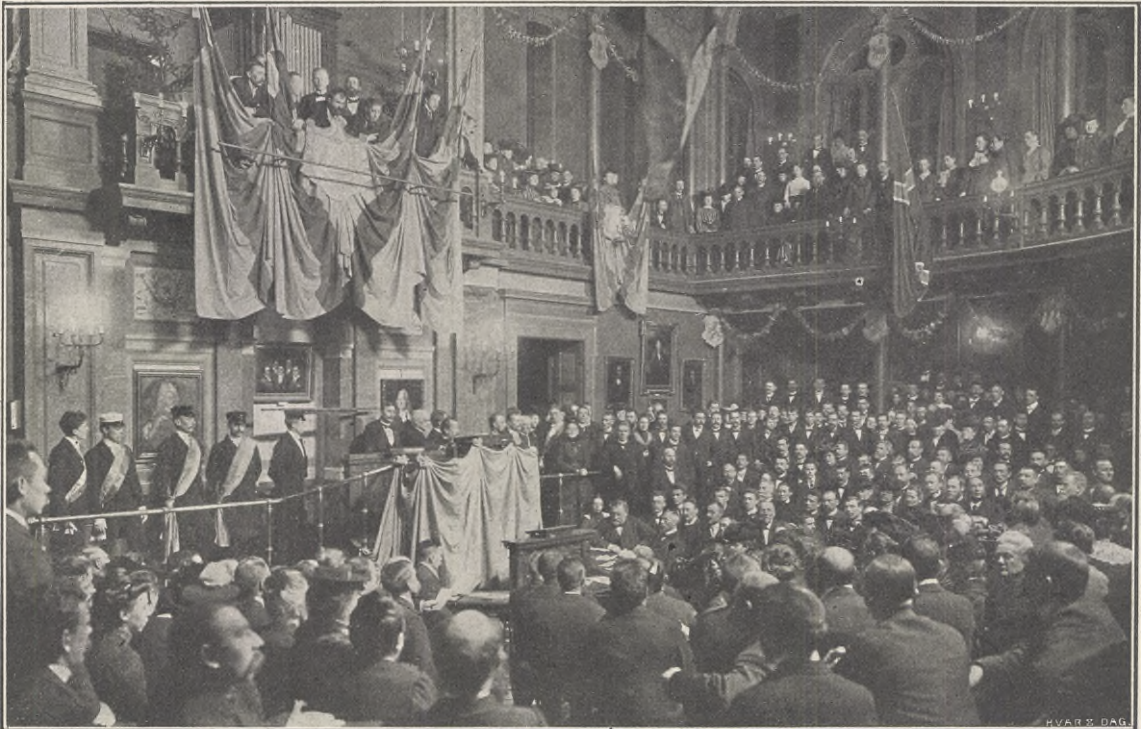
Men Chicago är icke blott de materiella intressenas stad. Man har nu där äfven en mängd universitet, bibliotek, museer, teatrar och framför allt offentliga trädgårdar och parker. Den bekante Rockefeller har grundat ett universitet (hvilket ord icke betyder fullt detsamma som vi inlägga däri), baptisternas samfund ett annat, metodistkyrkan ett tredje o. s. v.

Chicago är i allt ytterligheternas stad, där den ytterligaste fattigdom möter oss i »Bethlehem», »Stora» och »Lilla Helvetet» m. fl. platser. Rikedomens öfverflödar i palatsen vid Lake-shore drive. Lutsinnet, bofaktigheten men äfven arbetsamheten sätta sina rekord i Chicago.

Least not last är Chicago Svensk Amerikas huvudstad med den största svenska stadsbefolkning näst efter Stockholm, som någon stad äger, eller omkring 140,000. Ingen stad på jorden har fler svenska kyrkor än Chicago. Deras antal uppgår till öfver 30. Det stora Augustana sjukhuset med ett grundkapital af en half million dollar är beläget i Chicago, North Park College, där är ett svensk-amerikanskt läroverk med omkring 400 elever. De stora svensk-amerikanska tidningarna utgifvas i Chicago.

Den svenska kolonien i Chicago har varit med på platsen från början och densamma har därför en hög patricist ställning. Yankes äro i Chicago nästan Chicagosvenskarnes gäster!

Carl Sundbeck.

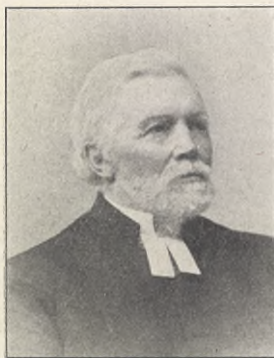
HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAFER.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silversparre, Skilm-Gbg.

DEN POPULÄRVETENSKAPLIGA VINTERKURSEN I STOCKHOLM, anordnad af Centralförbundet för nykterhetsundervisning.

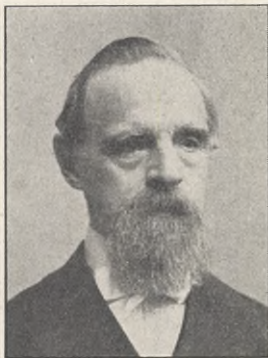
Fotografien tagen af HVAR 8 DAGS Stockholmsfotograf vid öppnandet den 3 jan. kl. 6 e. m.

Söndagen den 3 jan. öppnades i Stockholm den af Centralförbundet för nykterhetsundervisning anordnade populärvetenskapliga vinterkursen, som räknar omkring 1,200 deltagare, däribland rektorer, folkskoleinspektörer, läkare, präster, flere hundra lärare och lärarinnor vid seminarier, läroverk, folkhögskolor och folkskolor, o. s. v. Det högtidliga öppnandet ägde rum i Högre realläroverket i närvaro af åtskilliga representativa personer. Den tillslutning vinterkursen fått är ju i sanning storartad och vittnar godt om så väl det speciella nykterhetssträfvandet som de kulturella folksträfvandena i allmänhet.

G. E. PSILANDER.

Kyrkoherden i Arrie och Hököpinge församlingar, fil. doktor Georg Erland Psilander, fyllde den 27 december 80 år. F. d. Elementarlärare och folkskoleinspektör. Kyrkoherde i ofvannämnda församlingar sedan 76.

A. TH. BOYSEN.

Pastor A. T. Boyesen, den bekante svedenborgianske prästmannen, fyllde d. 29 dec. 80 år. Född i Kristiania var B. först militär, men tog 57 afsked. Han stud. sedan i Amerika, m. fl. land. I Köpenhamn grundade han ett nykyrkligt samfund, och har sedan bildat den första nykyrkliga församlingen i Stockholm samt grundl. samfundet i Göteborg.

W. S. M. LILJENCRA NTZ.

75 år fyllde den 24 dec. innehafvaren af Hedby fideikommissgenömdom i Södermanland, greve Wilhelm Samuel Magnus Liljencrantz. Student i Uppsala 49, furir vid Södermanlands reg. samma år, underlöjtnant därstädes 50, tog L. 52 afsked ur krigstjänsten.

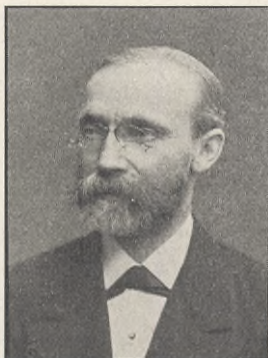
SVEN WAHLDRORFF.

Kyrkoherden Sven Wahldorff i Haslöf, fyllde den 21 dec. 70 år. Prästvigd i Lund 63 var han stads-komminister i Malmö St. Petri och regementspastor vid Kronprinsens husarregemente 67-84, då han utnämndes till kyrkoherde i Vinslöf. Har desutom haft många förtroendeuppdrag.

O. FRÖLICH.

75 år fyllde d. 30 dec. kammarh. greve Oscar Frölich i Sthlm. Sekundlöjtn. vid flottan 50, transport. som underlöjtn. till Södermanl. reg. 53, löjtn. 54, kapten 69 o. kammarh. s. å. Militäraffärschef i Wien 77-78. Deltog i Österrikisk-ungerska arméns fälttag i Bosnien 78. Major vid reg. s. å., beviljades han 86 afsked.

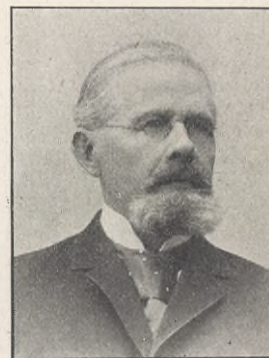
B. A. DANELIUS.

70 år fyllde den 31 dec. dir. B. A. Danelius i Sthlm. 70-1900 bedref D. laxexport och anlade 74 Sv. Fiskereds-kaps A.-B. mek. nättfabrik. Sedan 87 stadsfullm. och kassadirektör i drätselnämndens 1sta afdelning. Styrelseledamot i bl. a. Separator och ledamot af direktionen för Institutet för blinda, o. s. v.

F. O. B. SVAHN.

Lektor Frans Oscar Birger Svahn i Kalmar fyllde den 29 dec. 70 år. Student 52, fil. dr 56, docent 63, lektor 67, vistades för studier i utlandet 68, 73, 75. Föreståndare för den praktiska profärskursen vid Kalmar högre allm. läroverk 75-79. Stadsfullmäktig i Kalmar 77-84. Från trycket utgifvit en del skrifter.

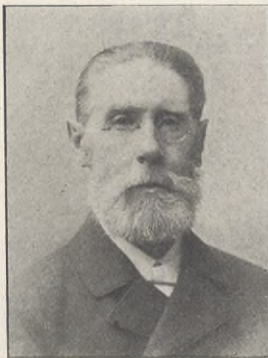
EDV. WALLERSTEDT.

70 år fyllde den 7 jan. handlanden Edv. Wallerstedt i Karlstad. W. som 65 grundade firman E. Wallerstedt & Co. därstädes, har varit mångårig ledamot af drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen.

NILS LUNDH.

Karlskrona Veckoblad firade den 29 dec. sitt 150-årsjub., af hvilken anledning vi återgifva nuvarande redaktörens, hr Nils Lundh porträtt. L. har sedan 85 varit tidn. hufvudred. Det boktr., Amiralitets- & Stadsboktr. i Karlskrona, där tidn. tryckes, är ett af de äldsta i landet och har i mer än 100 år tryckt Karlskrona Veckoblad.

A. CASSÉN.

I sitt 70-de år ingick den 23 december f. d. distriktsläkaren och f. d. brunnsintendenten doktor Axel Cassén i Stockholm.

EDV. SKAGERLIND.

Grosshandlaren Edv. Skagerlind, direktör för Aktiebolaget Edv. Skagerlind & Co. i Göteborg, fyllde den 31 december 50 år.

JOHAN NORDLANDER.

50 år fyllde den 25 dec. adjunkten Johan Nordlander i Stockholm. Stud. 75, fil. kand. 80, adjunkt vid Södra latinläroverket i Stockholm 95. Från trycket utgifvit läro- och läs- och barnböcker samt en mängd uppsatser af antikvariskt och språkligt innehåll.

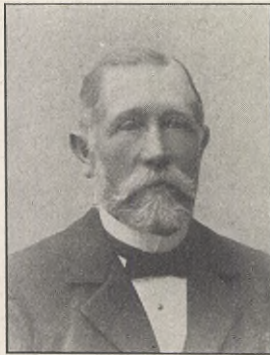

PORTRÄTTGALLERI

J. EKELUND.

Den 8 jan. fyllde kronofogden i Görslöfs och Luggude Fögderi J. Ekelund 75 år. E. har innehåft tjänst i landstaden i 57 år och sköter fortfarande sin plats.

J. F. DAHM.

Godsägaren J. F. Dahm på Vrålinge i Fellingsbro fyllde d. 26 dec. 70 år. D. har alltsedan 57 varit medlem i kommunala myndigheter i Fellingsbro församling, såsom skolrådsledamot under 34 år, medlem i kommunalnämnden och kyrkorådet under 26 år m. m.

P. CEDERBORG.

Stadsfiskalen Per Cederborg i Stockholm har från och med nyåret lämnat sin befattning som stadsfiskal, hvilken han innehåft sedan 69. Född den 22 febr. 37, inträdde C. i polisen 57 och bief 64 kommissarie.

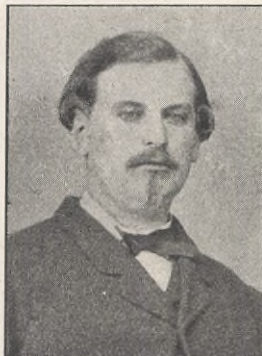
A. PETERSSON.

En af svenska handelsflottans mera bekante befälhafvare, numera hamnkaptainen i Trelleborg, Anders Petersson, fyllde den 1 jan. 50 år. P. som sedan 02 är hamnkaptan därstädes, har under åren 83-02 varit befälhafvare å olika Trelleborgsångare.

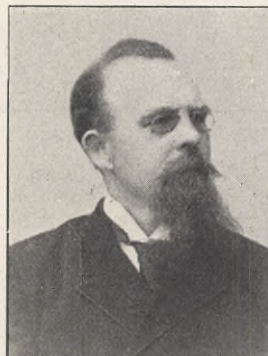
J. L. ROSÉN. †

Danske, v. konsuln i Mönsterås, J. L. Rosén, afled d. 13 dec. i Eksjö, där han under sistförflutna årtionden varit bosatt. Student 39, idkade han under många år exporthandel med trävaror i Mönsterås, där han innehade många kommunala uppdrag. Utänmdes till dansk v. konsul 67.

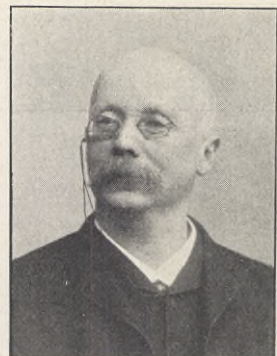
H. BEIJERLIEB. †

En af de svenske deltagarne i det dansk-tyska kriget 64, l. d. löjtn. Helldre Beijerlieb har alltid i Amerika. Född 43 i Visby, underlöjtn. 63, deltog i dansk-tyska kriget 64 samt fransk-tyska kriget 70-71. Bosatte sig sedan i Amerika och var anställd som kapten vid Massachusetts milisreg. i staden Brockton.

R. TOLF. †

Föreståndaren för Jönköpings läns frökontrollanstalt, direktör Robert Tolf i Jönköping, afled den 22 december, 55 år gammal. T. var led. af stadsfullmäktige m. m. och en af Jönköpings samhälles mera framstående medlemmar.

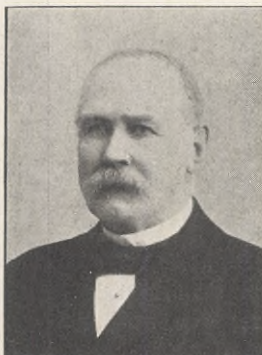
C. J. BORG. †

Den 26 dec. afled i Stockholm, distriktsläkaren i Kungsholms distrikt, med. lic. Carl Johan Borg, född 1841. B. var i sin ungdom läkare vid k. flottan, men bosatte sig 74 i Stockholm och utnämndes 77 till distriktsläkare på Kungsholmen. B. var en ovanligt verksam och äfven artistiskt begafvad man.

JOHN LUNDSTRÖM. †

Den 28 dec. afl. i Sthlm den kände kolimportören John Lundström, f 44. Stud. 60, begaf sig L. till utlandet för att där bedriva affärsstud. i Lübeck, Hamburg och England. L. etabl. 67 jämte brodern firman Joh. Lundström & Co. hvilken utvecklats till en af landets förnämsta kolimportaffärer.

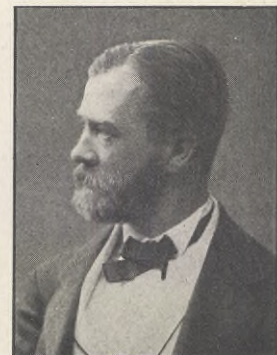
C. A. B. MYRIN. †

Den 17 dec. afled i Växiö f. d. landtbruksingeniören C. A. B. Myrin, 74 år gammal. M. antogs 56 till stipendiat i Landtbruksakad. utnämndes 60 till landbruksing. i statens tjänst och tjänstgjorde såsom sådan till 71 inom 6 län, samt 71-89 i Kronobergs län. 80-94 stadsfullmäktig i Växiö.

C. A. G. MALMQUIST. †

I Helsingborg afled den 24 dec. rådmannen, vice häradshöfdingen Carl Anders Gustaf Malmquist. Född 35 studeerade han vid Lunds universitet åren 56-61. Utänmd till rådmän i Helsingborg 77, har M. äfven haft tid öfrigt till en del männa värf.

CLAES KYLBERG. †

Grosshandlaren i Göteborg Claes Kylberg, afled d. 28 dec. i en ålder af 65 år. C. som 82 grundade kolonialvarufirman Claes Kylberg & Co., var led. af kyrkofullmäktige, ordförande och kassaförvaltare vid Räddningsinstitutet å Hisingen m. m.

Foto. Skarpmoen, Kristiania

FAGERBORGS KYRKA I KRISTIANIA.

Kliché: Kem. A.-B. Bryns sølverspærre Sthlm.—Gbg

Med stora kyrkliga ceremonier invigdes häromdagen ett nytt stort tämpel i Norges hufvudstad. Byggnaden — Fagerborgs kyrka — är uppförd efter ritningar af arkitekten Schytte-Berg och är inuti smakfullt och värdigt dekorerad. Koret prydes af en af bildhuggaren Vigeland i trä snidad altartafla, »Jesus på korset». Vi hänvisa i öfrigt till våra bilder af den vackra kyrkobyggnaden.

Foto. Skarpmoen, Kristiania

FAGERBORGS KYRKA I KRISTIANIA.

Kliché: Bengt Sølverspærre.

DE SENASTE DEPORTATIONERNA

från Finland, då assessor Segerstråle och fil. mag. Meinander förvisats från sitt fosterland och deporterats till Ryssland, ha liksom de föregående upprört hela den civiliserade världen. Assessor S. var invalid och magister M. döf — båda förträffliga, patriotiska, sansade medborgare som förvisso icke bedrifvit någon art af politisk agitation. Af den förstnämnde har ett porträtt blifvit stäldt till vårt förfogande, hvilket säkerligen skall med intresse och sympati ses af alla — icke minst af de många med hvilka S. stiftat bekantskap vid tidigare besök i Sverige.

Kliché: Bengt Sølverspærre.

J. W. SEGERSTRÅLE.